

at komme tilbage hertil. Der er ikke fremkommet det mindste Nytt, og der kunde efter den lange Forhandling, som vi have havt ved 1ste, og 2den Behandling, fornøftigvis heller ikke ventes at fremkomme Noget af Betydning, som ikke tidligere er gjort gjældende og har faaet Gjensvar. Der er kun en eneste Ting, som idag er fremsat med stor Styrke, og som jeg vil tillade mig at ytre et Par Ord om. Det er nemlig sagt, at naar vi vedtage Forslaget under Nr. 1, kunne vi saa Sagen endt iaar, medens derimod, naar vi ikke vedtage dette Forslag, Reformen, og det ikke alene den større Reform, men endogsaa den mindre Reform, som indeholdes i Mindretallets Forslag, vil være skudt ud. Sa, mine Herrer, det er en Betragtning, som kan have stor Betydning i mange Sager, men er der nogen Sag, hvor dette Raisonnement har mindre Betydning, saa er det qaabenbart i den Art Sager som den, der her foreligger, thi vi skulle vel huske paa, at naar en Skolelov som denne bliver vedtagen, saa vil der ikke med Fornøft kunne gøres nogen betydningsfuld Forandring i den Tilstand, som derved tilvejebringes, i en lang Række af Aar. Er der noget Omraade, paa hvilket man fornøftigvis i en længere Tid maa lade det blive, som det engang er ordnet, saa er det netop paa Skoleomraadet, og saaledes har jo ogsaa den Udvikling af Skolerne, som begyndte i 1845 og blev gennemført overalt i alle lærde Skoler i 1850, nu i alle sine Hovedtræk faktisk bestaaet i over 20 Aar. Her er netop et Omraade, hvor det er ønskeligt, at en Reform bliver gennemført saaledes, at man i alt Fald dog opnaar det derved, som man anser for det Væsentligste, og at som Følge heraf Skolerne, naar Reformen er foretagen, saa Lov til at arbejde paa den Grundvold, som derigennem er givet dem, i en ikke altfor kort Tid. Jeg vil derfor sige, at hvormeget jeg end for mit Bedkommende kunde ønske, at en Lov som denne allerede kunde gennemføres iaar, tror jeg dog, at det vilde være meget overilet, om man, for at opnaa dette og for altsaa at undgaa, at man adnaare igjen kommer til at arbejde paa denne Sag, vilde give slip paa meget væsentlige Ting, som man

har ønsket og maa ønske opnaaede, og jeg vil tilføie, at jeg ikke kan skjønne, at der ved Undringsforslaget som Lov opnaas noget Væsentligt undtagen dette, at vi komme til at nedlægge 2 Klasser samt at der gives dem, som tidligere nærmest gik til den polytekniske Væreaanstalt, en Udgang, til at blive Studenter, som dog maaske ikke vil blive benyttet i stort Omfang, da det vil kræve dem et længere forberedende Studium. Naar det endvidere er omtalt, at denne Lov gaar meget vidt i Retning af at nedsette den Overlægselse, som hidtil har fundet Sted i Skolerne, kan jeg ikke se, at dette egentlig ligger i Loven eller ikke kan ske uden den. Loven har altsaa de samme Sag som hidtil i Skolen, og den indeholder ikke saadanne Principforandringer, at der som Følge af dem nødvendigvis maa iværksættes Nedsættelse i Forandringerne. Det eneste Punkt, som foreligger — og det kan jo i fuldt Maal ligesaa godt gennemføres, uden Loven som med Loven — er, at latinisk Stil ikke længere absolut skal kræves til Examen, idet man istedetfor den ligesom Flertallet har sat en Oversættelse fra Latin til Dansk. Men dette er en Forandring, som der ikke er det Mindste tvivlen for, at den høitærede Minister kan gennemføre fra næste Skoleaars Begyndelse, dertil behøver han ikke nogen Lov. Derimod vil jeg tilstaa, at den anden Reform, hvorved der nedlægges 2 Klasser, er noget saa Betydeligt, at Ministeren neppe vil kunne stride dertil uden en Lov.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg begjærede Ordet, da den ærede Ordfører talte, fordi jeg dog maatte berigtige den Uttring fra hans Side, at jeg skulde have sagt, at han selv som Ordfører eller Udvalget havde gjort sig skyldig i noget Utilbørligt. Dette er slet ikke, seldt mig ind, og jeg tvivler paa, at noget Saa-dant skal kunne udledes af mine Ord, men i ethvert Fald har det ikke ligget i min Tanke. Hvad der derimod var min Tanke, og hvad der sikkert ogsaa har fundet sit Udtryk i mine Ord, var det, at baade Udtalelserne af den ærede Ordfører, der strax fra Begyndelsen af